

Broj: 01-011/23-2159/2

Podgorica, 10. april 2023. godine

**VLADA CRNE GORE
GENERALNOM SEKRETARIJATU**

PODGORICA

Na Predlog zakona o izmjeni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju koji su Skupštini Crne Gore podnijele poslanice Božena Jelušić i Suada Zoronjić, Ministarstvo rada i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Dostavljenim Predlogom zakona predlaže se da se u Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni list RCG“, br. 54/03, 39/04, 61/04, 79/04, 14/07 i 47/07 i „Službeni list CG“, br. 79/08, 14/10, 78/10, 34/11, 66/12, 38/13, 61/13, 60/14, 10/15, 44/15, 42/16, 55/16, 80/20, 145/21 i 86/22) izmijeni član 206b tako da glasi:

„Izuzetno od odredbe člana 44 stav 1 tačka 1 ovog zakona udovac, odnosno udovica bez obzira na navršene godine života do smrti bračnog druga, pod uslovom da nije sklopljen novi brak, ostvaruje pravo na porodičnu penziju sa navršenih 52 godine života.“

U obrazloženju Predloga zakona u bitnom se navodi da bi se na predloženi način omogućilo ostvarivanje prava na porodičnu penziju udovicama, odnosno udovcima, koji nisu ostvarili pravo na porodičnu penziju jer ne ispunjavaju uslove iz člana 206b Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, odnosno nemaju potrebne i propisane godine života do smrti bračnog druga da bi ostvarili pravo na porodičnu penziju, a proveli su dugi niz godina u zajednici i saglasno tome doprinosili istoj. Na taj način bi se predloženim izmenama doveli u ravноправan položaj udovice, odnosno udovci koji za vrijeme trajanja zajednice nisu imali zajedničke djece, nisu imali jedno ili više djece koja imaju pravo na porodičnu penziju, a koji bi po osnovu obavljanja roditeljske dužnosti prema djeci ostvarili pravo na porodičnu penziju, kao i udovice odnosno udovci koji do smrti bračnog druga nisu navršili propisane godine života kao uslov za ostvarivanje prava na porodičnu penziju.

U odnosu na dostavljeni Predlog zakona, ističemo sljedeće:

Odredbom člana 44 stav 1 tačka 1 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju propisano je da udovac, odnosno udovica stiče pravo na porodičnu penziju, ako je do smrti bračnog druga navršio, odnosno navršila 52 godine života. Pored toga, članom 206b Zakona propisano je da, izuzetno od odredbe člana 44 stav 1 tačka 1 ovog zakona, ako udovac, odnosno udovica do smrti bračnog druga nisu navršili 52 godine života, ali su imali navršenih 45 godina života, imaju pravo na porodičnu penziju kada navrše 52 godine života.

Iz navedenog proizilazi da je Zakon za udovca, odnosno udovicu propisao donju granicu u pogledu navršenih godina života u trenutku smrti bračnog druga, kao uslov za ostvarivanje prava na porodičnu penziju.

Nasuprot tome, predloženim zakonom bi se udovcu, odnosno udovici omogućilo da ostvare pravo na porodičnu penziju kada navrše 52 godine života, a bez obzira na to koliko su godina imali u trenutku smrti bračnog druga, pod uslovom da nijesu sklopili novi brak, čime se obesmišljava uslov za ostvarivanje prava na porodičnu penziju iz člana 44 stav 1 tačka 1 važećeg zakona u pogledu godina života. Dodatno, činjenica da nije došlo do zaključivanja novog braka nakon smrti bračnog druga nije i ne treba da bude uslov za sticanje prava na porodičnu penziju.

Napominjemo da bi to bilo u suprotnosti i sa prihvaćenim standardom u pravnim sistemima Evropske unije i država okruženja da se pravo udovca, odnosno udovice na porodičnu penziju ostvaruje u zavisnosti od njihovih godina života u trenutku smrti bračnog druga, a naročito uzimajući u obzir okolnost da se sa navršenjem tih godina života udovcu, odnosno udovici objektivno smanjuje mogućnost da, poslije smrti bračnog druga, svojim radom obezbijede materijalnu sigurnost i navrše staž osiguranja potreban za ostvarivanje prava na penziju.

Prihvatanje predložene izmjene zakona dovelo bi ne samo do narušavanja principa ravnopravnosti, već i do povlačenja radno sposobne kategorije stanovništva sa tržišta rada, što bi negativno uticalo na stabilnost i održivost budžetskog finansiranja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

Polazeći od istaknutog, smatramo da ne treba prihvati Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju koji su Skupštini Crne Gore podnijele poslanice Božena Jelušić i Suada Zoronjić.

